

UCHWAŁA Nr 325/2014
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 31 lipca 2014 r.

**w sprawie wniosku do Ministra Sprawiedliwości o opracowanie projektu planu
dochodów i wydatków sądów powszechnych**

Krajowa Rada Sądownictwa na podstawie art. 178 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 427 ze zm.) przedstawia Ministrowi Sprawiedliwości wniosek o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych na 2015 rok, zgłaszając następujące uwagi:

Krajowa Rada Sądownictwa stwierdza, że przedstawione projekty planów finansowych sądów powszechnych na 2015 rok mogą być nie wystarczające dla wykonywania zadań wymiaru sprawiedliwości albowiem w sposób niedostateczny uwzględniają utrzymującą się od lat tendencję wzrostu wpływu spraw do sądów i związaną z tym rosnącą ilość zatrudnionych pracowników sądów jak i stawianych im wysokich wymagań.

W tym kontekście nieakceptowane jest zamrożenie od kilku lat wynagrodzeń urzędników, asystentów i pracowników obsługi oraz planowane utrzymanie zamrożenia płac do 2017 roku. W istocie powoduje to realne obniżenie ich płac. Przy wzroście ilości spraw i poszerzającej się corocznie kognicji sądów właściwe funkcjonowanie poszczególnych jednostek wymaga często wzmocnienia etatowego kadry urzędniczej i asystenckiej. Szczególnie należy zwrócić uwagę na sytuację w apelacji Sądu Apelacyjnego w Warszawie, która co prawda otrzymała istotne wzmocnienie kadrowe w zakresie etatów sędziowskich, ale nie przyznano jej w związku z tym żadnych środków finansowych na wynagrodzenia sędziowskie. Nie przewidziano także do obsługi tych sędziów choćby jednego etatu urzędniczego czy asystenckiego. Rodzi się poważna i uzasadniona wątpliwość, w jaki sposób zostanie osiągnięty cel skierowania do tej apelacji dodatkowych sędziów, by zlikwidowane zostały zaległości orzecznicze. Poważne zaniepokojenie Krajowej Rady Sądownictwa wzbudza to, że potrzeby te w praktyce są realizowane przez zawierane umowy zlecenia, względnie umowy zawierane z agencjami pracy tymczasowej, które zdaniem Rady w niedostatecznym stopniu gwarantują profesjonalne i kompetentne wykonywanie zadań pomocniczych w wymiarze sprawiedliwości i w rzeczywistości stanowią realne zagrożenie z punktu widzenia zabezpieczenia akt sądowych i interesu stron. Jednocześnie nie uwzględniono realnych potrzeb sądów w zakresie zabezpieczenia wydatków w grupie

zawodowej urzędników, asystentów, referendarzy, kuratorów sądowych, jak i sędziów. Aktualna sytuacja wywołała stan, w którym przyznawanie awansów dla referendarzy czy kuratorów jest uzależniane od posiadanych możliwości finansowych. Krajowa Rada Sądownictwa podkreśla przy tym, że nie postuluje zwiększenia ilości etatów sędziowskich, bowiem nie stanowi to właściwego środka do zmniejszenia zaległości orzeczniczych. Cel ten natomiast może zostać osiągnięty poprzez stopniowe wzmocnienie aparatu pomocniczego sędziów, przede wszystkim w zakresie obsługi asystenckiej. Pozwoli to na uwalnianie sędziów od wykonywania ogromnej ilości czynności prostych bądź technicznych a jednocześnie bardzo czasochłonnych. Tymczasem od kilku lat wzrost zatrudnienia kadry pomocniczej został całkowicie zahamowany, co zdecydowanie obniża skuteczność działań wymiaru sprawiedliwości.

Krajowa Rada Sądownictwa wskazuje na konieczność uwzględnienia w planach finansowych środków na podwyższenie wynagrodzeń asystentów sędziów, które, mimo zmiany przepisów w tym zakresie, nie uległy podwyższeniu. Powoduje to rosnącą frustrację w tym środowisku i w rezultacie skutkuje odejściem znacznej ilości wysoko wykwalifikowanych asystentów do innych zawodów prawniczych.

Niepokój Rady budzi wskazywana przez Prezesów i Dyrektorów Sądów Apelacyjnych sytuacja wywołana wprowadzeniem systemu centralnych zamówień. Mimo niezaprzeczalnych korzyści, szczególnie w zakresie ponoszonych kosztów ubezpieczeń i energii oraz kosztów wynikających z braku konieczności prowadzenia wielu postępowań z zakresu zamówień publicznych, to jednak system centralnych zamówień wpływa na pogorszenie jakości nabywanych towarów, przede wszystkim materiałów biurowych, wydłużenie procedur, niemożność nabycia niektórych programów informatycznych, zwłaszcza prawniczych, od wielu lat wykorzystywanych przez sędziów. Rada ponownie postuluje, by centralne zamówienia ograniczone zostały do takich towarów i usług, które są w pełni ujednolicone we wszystkich sądach.

Zgłaszając powyższe uwagi i zastrzeżenia, Krajowa Rada Sądownictwa wnosi o dołączenie niniejszej uchwały do planu budżetu sądów powszechnych na 2015 rok i skierowanie go do Ministra Finansów oraz przedstawienie Radzie ostatecznej wersji budżetu na 2015 rok.